

**PRAVILNIK
O BITNIM ELEMENTIMA
UGOVORA O STUDIRANJU**

ZA STUDENTE KOJI STUDIRAJU U SKLADU
SA BOLONJSKIM SISTEMOM NA
FAKULTETIMA/AKADEMIJAMA
UNIVERZITETA U SARAJEVU

Na osnovu člana 87. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 33/17) i člana 172. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 23. redovnoj sjednici održanoj 12. 10. 2018. godine, donio

**PRAVILNIK
O BITNIM ELEMENTIMA UGOVORA O STUDIRANJU ZA STUDENTE KOJI
STUDIRAJU U SKLADU SA BOLONJSKIM SISTEMOM NA
FAKULTETIMA/AKADEMIJAMA UNIVERZITETA U SARAJEVU**

I DIO – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Pravilnikom o bitnim elementima ugovora o studiranju za studente koji studiraju u skladu sa bolonjskim sistemom na fakultetima/akademijama Univerziteta u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se bitni elementi ugovora o studiranju koji se zaključuje između fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu i studenta za period trajanja ciklusa studija, te druga pitanja od značaja za reguliranje međusobnih prava i obaveza između studenta i fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu, u skladu sa normama i standardima kvaliteta propisanim od Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 2.

(Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda za pojmove u ovom pravilniku uključuje oba roda.

II DIO – UGOVOR O STUDIRANJU

Član 3.

(Status studenta)

- (1) Status studenta na Univerzitetu u Sarajevu stječe se upisom u odgovarajući studijski program koji organiziraju fakulteti/akademije Univerziteta u Sarajevu u skladu sa Zakonom, odnosno Statutom Univerziteta.
- (2) Prijem i upis u studijsku godinu vrši se na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Član 4.

(Ugovor o studiranju)

- (1) Studenti koji su primljeni i upisani na fakultet/akademiju Univerziteta u Sarajevu stupaju u ugovorni odnos s fakultetom/akademijom Univerziteta u Sarajevu.
- (2) Ugovorom o studiranju uređuju se međusobna prava i obaveze između studenta i fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu za period trajanja ciklusa studija koji upisuju.
- (3) Ugovor iz stava 1. ovog člana obavezno se zaključuje na jeziku konstitutivnih naroda u BiH, a ukoliko su ispunjeni uvjeti za to, i na nekom od stranih jezika na kojem se izvodi studij na fakultetu/akademiji.

III DIO – BITNI ELEMENTI UGOVORA

Odjeljak I – Prava i obaveze ugovornih strana

Član 5.

(Obaveze fakulteta/akademije)

- (1) Fakultet/akademija Univerziteta u Sarajevu obavezuje se da studentu obezbijedi sve potrebne uvjete za izvođenje nastave, vježbi i konsultacija prema nastavnom planu i programu studija koji je student upisao, kao i da mu obezbijedi polaganje ispita u redovnim ispitnim rokovima i stjecanje diplome koja je predviđena za određeni ciklus studija, te druga prava u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim aktima Univerziteta.
- (2) Ostale obaveze fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu su da:
  - a) kroz realizaciju nastavnog procesa pripremi studente za poslove koje će studenti moći obavljati na osnovu dodijeljene diplome i na kojima će primjenjivati znanja, vještine i kompetencije stečene tokom studija;
  - b) tokom studija osigura da se u nastavni proces uključi odgovarajuće praktično osposobljavanje studenta, kao što su rad u laboratoriji, industrijska praksa, praktikum, rad na terenu, izrada završnih radova u saradnji sa privrednim i širim društvenim okruženjem;
  - c) raspored sati po kojem se izvodi nastava objavi najkasnije deset dana prije početka realizacije nastave.
- (3) Kada se pojedini oblici nastave organiziraju u formi „učenja na daljinu“, fakultet/akademija je obavezan/na omogućiti polaganje ispita u svojim prostorijama.
- (4) Ispiti iz umjetničkih predmeta mogu se održavati i izvan prostorija fakulteta/akademije ukoliko je riječ o ispitu koji se realizira u formi javnih manifestacija kao što su koncerti, izložbe, predstave i drugi oblici prezentacije umjetničkog stvaralaštva.
- (5) Praktični rad i stručna praksa mogu se organizirati i realizirati kao sastavni dio nastave u prostorijama fakulteta/akademije ili na mjestu njihove realizacije odnosno u nastavnoj bazi fakulteta/akademije, što se preciznije uređuje Statutom.
- (6) Fakultet/akademija je obavezan/na na svojoj internetskoj stranici objaviti informacioni paket odnosno studentski vodič koji sadrži informacije o pravima studenta koja ostvaruje tokom studija, kao što su način ostvarivanja zdravstvene zaštite studenata, o studentskom udruženju na fakultetu/akademiji, o sekcijama koje su na raspolaganju studentima, o programima mobilnosti, kao i druge relevantne informacije.
- (7) Fakultet/akademija je obavezan/na prije upisa studenata u studijsku godinu na javan i transparentan način, objavom na oglasnoj ploči i svojoj internetskoj stranici, upoznati studente sa pravilima studiranja za prvi, drugi, integrirani i treći ciklus studija, koja se tokom studijske godine ne mogu mijenjati.

Član 6.

(Prava fakulteta/akademije)

- (1) Fakultet/akademija Univerziteta u Sarajevu ima pravo da od studenta naplati školarinu, kao i druga prava u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.
- (2) Školarina iz stava (1) ovog člana može se odrediti u različitoj visini za fakultete/akademije Univerziteta u Sarajevu, za različite studijske programe, zavisno od troškova njihove realizacije.
- (3) Fakultet/akademija zadržava pravo izmjena i dopuna nastavnog plana i programa studija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Statutom Univerziteta u Sarajevu i ne može se primjenjivati retroaktivno, u smislu utvrđivanja dodatnih obaveza studentu i to za studijsku godinu koju je student uspješno okončao te za tekuću studijsku godinu.

- (4) O izmjenama i dopunama definiranim u stavu (3) ovog člana fakultet/akademija je dužan/na blagovremeno informirati studenta.

Član 7.

(Prava studenata)

- (1) Student ima pravo i obavezu da studira po usvojenim i odobrenim pravilima studiranja i nastavnom planu i programu te da bude ispitivan i ocjenjivan u skladu sa pravilima koja su transparentna, pravična i dostupna svakom studentu.
- (2) Prava i obaveze iz studentskog standarda su lična i neprenosiva.
- (3) Student ima pravo na:
  - a) prisustvovanje svim oblicima nastave,
  - b) kvalitetan nastavni proces u skladu sa usvojenim planom i programom (koji može biti sastavni dio ugovora o studiranju u formi tabele ili ECTS kataloga/informacijskog kataloga),
  - c) blagovremeno i tačno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studij,
  - d) da na transparentan način bude upoznat o rasporedu nastave i ispitnim terminima na nivou studijske godine i to u prve dvije sedmice studijske godine,
  - e) ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana na visokoškolskoj ustanovi kao i na povlastice koje nosi status studenta,
  - f) različitost i zaštitu od diskriminacije,
  - g) pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa Zakonom,
  - h) korištenje biblioteke i drugih usluga koje se pružaju studentima na visokoškolskoj ustanovi, a u skladu sa aktima visokoškolske ustanove,
  - i) konsultacije i pomoć akademskog osoblja u savladavanju nastavnog sadržaja, a posebno pri izradi završnog rada,
  - j) slobodu mišljenja i iznošenja ličnih stavova koji su u vezi sa nastavnim sadržajem u toku realiziranja nastavnog procesa,
  - k) evaluaciju rada akademskog osoblja,
  - l) priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova s ciljem osiguranja mobilnosti,
  - m) učešće u postupku izbora za studentsko predstavničko tijelo i druga tijela ustanovljena Statutom Univerziteta u Sarajevu,
  - n) sudjelovanje u radu studentskih organizacija,
  - o) sudjelovanje u radu i odlučivanju tijela fakulteta/akademije u skladu sa Statutom,
  - p) zaštitu u slučaju povrede nekog od njegovih prava na način utvrđen Zakonom i Statutom,
  - q) završiti studijski program po kojem je upisan na fakultet/akademiju Univerziteta u Sarajevu u roku trajanja jednog ciklusa studija plus dvije studijske godine,
  - r) druga prava predviđena Statutom i drugim općim aktima Univerziteta ili fakulteta/akademije.

Član 8.

(Obaveze studenta)

Student koji studira na fakultetu/akademiji Univerziteta u Sarajevu ima sljedeće obaveze:

- a) pridržavati se pravila studiranja koje je propisao Univerzitet u Sarajevu,
- b) ispunjavati nastavne i druge obaveze studenta,
- c) iskazivati poštovanje prema pravima akademskog i neakademskog osoblja, kao i pravima drugih studenata na fakultetu/akademiji,
- d) uredno izvršavati svoje studijske obaveze i učestvovati u akademskim aktivnostima,
- e) poštivati kućni red, etički kodeks i kodeks ponašanja i oblačenja,

- f) postupati savjesno sa imovinom fakulteta/akademije, a u slučaju nesavjesnog postupanja i pričinjene materijalne štete dužan je istu nadoknaditi u skladu sa odlukom vijeća fakulteta/akademije.
- g) druge obaveze utvrđene Zakonom, Statutom ili drugim aktom Univerziteta u Sarajevu.

Odjeljak II – Finansiranje studija

Član 9. (Školarina)

- (1) Na prijedlog Senata Upravni odbor Univerziteta, uz prethodnu saglasnost Vlade, utvrđuje školarinu koju su obavezni plaćati studenti koji sami snose troškove studija u svim statusima i svim ciklusima studija.
- (2) Na usaglašen prijedlog Senata i Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu Vlada utvrđuje iznos upisnine i drugih uplata koje nisu školarine, a koje su studenti obavezni plaćati.

Član 10. (Finansijske obaveze studenta)

- (1) Student je dužan da za obrazovne i druge intelektualne usluge, odnosno usluge koje studentu pruža fakultet/akademija Univerziteta u Sarajevu, izvrši plaćanje prema uvjetima koji moraju biti sadržani u ugovoru o studiranju.
- (2) U ugovoru o studiranju moraju biti navedeni:
  - a) iznos školarine koju su dužni plaćati studenti koji sami snose troškove studija u svim statusima i svim ciklusima studija iz stava 1. prethodnog člana,
  - b) način plaćanja školarine: jednokratno ili u ratama.
- (3) Školarina ne uključuje troškove kupovine školskog pribora, kupovinu ili iznajmljivanje knjiga, kao ni troškove učešća u raznim kursevima i obukama za koje se dobijaju posebni certifikati, a koji nisu dio redovne nastave, niti troškove izleta i ekskurzija.
- (4) Školarina ne pokriva troškove smještaja, ishrane, prijevoza, kao ni ostale troškove koji ne ulaze u obaveze fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu pobrojane u članu 4. ovog pravilnika.
- (5) Iznosi iz stavova (1) i (2) ovog člana uplaćuju se na žiroračun fakulteta/akademije koji mora biti naveden u ugovoru o studiranju.
- (6) Student ne može pohađati nastavu niti polagati ispite ukoliko nije uplatio školarinu.
- (7) Student ne može obnoviti godinu niti upisati narednu ukoliko nije izmirio obaveze iz stava 1. ovog člana.
- (8) Ukoliko student napusti studij, fakultet/akademija zadržava iznos do tada uplaćenih sredstava, uz obavezu studenta kojem je uplata školarine odobrena u ratama da izmiri preostale troškove školarine za tekuću godinu studija.

Član 11. (Studenti sa posebnim potrebama)

Lice sa utvrđenim stopocentnim invaliditetom ima pravo upisati se jedanput na fakultet/akademiju Univerziteta u Sarajevu u statusu budžetski finansiranog studenta na bilo kojem studijskom programu za sva tri ciklusa studija, pod uvjetom da je:

- a) položilo prijemni ispit,
- b) sposobno obavljati praktične zadatke u nastavi,
- c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija,
- d) dostavilo dokaz nadležne institucije o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta.

Član 12.
(Prestanak statusa studenta)

- (1) Status studenta prestaje:
  - a) okončanjem ciklusa studija,
  - b) ispisivanjem sa fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu,
  - c) izricanjem disciplinske mjere isključenja studenta sa fakulteta/akademije Univerziteta u Sarajevu po postupku i uz uvjete koji su utvrđeni Zakonom, Statutom ili drugim općim aktima kada započete studije ne završi u roku utvrđenom u Zakonu i Statutu Univerziteta u Sarajevu,
  - d) kada student kojem ne miruju prava i obaveze ne upiše narednu godinu studija, odnosno ne obnovi upis u istu godinu studija,
  - e) kada započete studije ne završi u rokovima utvrđenim Zakonom i Statutom.
- (2) Student koji ima pravo da nastavi studije može se upisati uz plaćanje studija na početku naredne studijske godine i dužan je nastaviti studije prema izmijenjenom nastavnom planu i programu koji važi u studijskoj godini u kojoj nastavlja studije na način i pod uvjetima utvrđenim aktima fakulteta/akademije.

Član 13.
(Disciplinska odgovornost studenta)

Student odgovara za povredu obaveza u vezi sa studiranjem kao i odgovornost zbog narušavanja ugleda fakulteta/akademije u skladu sa Statutom Univerziteta u Sarajevu.

IV DIO – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.
(Reguliranje ostalih elemenata ugovora)

- (1) Pored bitnih elemenata utvrđenih ovim pravilnikom, ugovorom o studiranju mogu biti regulirana i druga pitanja od značaja za studij, a kojima se detaljnije reguliraju međusobna prava i obaveze studenta i fakulteta/akademije.
- (2) Ugovor o studiranju, u smislu stava (1) ovog člana, pored bitnih elemenata, može sadržavati naročito: pitanja kojima se regulira način i dinamika plaćanja, pitanje autorskog prava i vlasništva na studentskim radovima, rješavanje sporova i druga pitanja.

Član 15.
(Ugovori o studiranju za Centar za interdisciplinarne studije)

- (1) Prava i obaveze predviđeni ovim pravilnikom koji se odnose na studijske programe fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu kojima su regulirana međusobna prava i obaveze između studenata i fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu odnose se i na studijske programe Centra za interdisciplinarne studije.
- (2) Studenti koji su primljeni i upisani na studijske programe Centra za interdisciplinarne studije stupaju u ugovorni odnos sa Centrom za interdisciplinarne studije.

Član 16.
(Prijedlozi ugovora o studiranju)

Prijedlog ugovora o studiranju za stručni studij, prvi, drugi, integrirani, specijalistički i treći ciklus je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 17.
(Izmjene i dopune Pravilnika)

Izmjene i dopune ovog pravilnika vrše se na način kao i za njegovo donošenje.

Član 18.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu datumom donošenja od Senata Univerziteta u Sarajevu i njegovom objavom na veb-stranici Univerziteta u Sarajevu.

REKTOR

Prof. dr. Rifat Skrijelj

Broj: 01-1095-1/18

Sarajevo, 12. 10. 2018. godine